

מתורתו של צדיק אביך ועקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בבואור פשט מצוות התורה וענייני עבודת הש"ת שגלקטו מכל ספריו הק'

פרשת ויקרא ה'תשפ"ב

יטרה בלימוד עד שידע כל דבר על בודיו

ונתת עליה שמן, בא לרמז דיסגל עמה מעשים טובים, על דרך 'ושמן על ראשך אל יחסר' (קהלת ט ח). ושמנת עליה לבנה, שיהיה טורח עד שידע כל דבר ודבר על בריו מלבן. ועוד, לבנה רומז שיהיה לבו שלם. ועוד, לבנה גימטריא 'אני יהוה' המכיר מחשבות הלב, ובזה תקרא מנחה היא:

לימוד התורה כראוי עולה לפני ה'

והקטיר הפהן דא מיכאל כהנא רבא, את אזכרתה, דהיגו שמעלה זכרונה לטובה לפני ה'. ועוד, אזכרתה קרי בה 'אזכרת ה"א', כמו שכתבנו דהלומד תורה לשמה היא לשם ה"א, דהיגו לתקון ה"א. מגרשה דהיגו מהגידסא, שכונתו לתקון ה"א, ומשמנה גם הוא 'משמן ה"א', הפל לתקון ה"א. על כל לבנתה, שירד ללבון ההלכה, והפל לבו לשמים, ואז הוי אשה לה':

(פיתוחי חותם, פרשת ויקרא)

הנהגות למתפלל כדי שתהיה תפילתו

רצויה

ואם מנחת מרחשת קרבנך סלת בשמן תעשה. והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה לה' והקריבה אל הפהן והגישה אל המזבח. והרים הפהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבח אשה ריח ניחח לה. והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי ה' (ויקרא ב ז-י). זה בא לרמז על התפלה, דצריך אדם להתפלל אותה בלב שלם, שיסיר מלבו כל המחשבות המטרידות אותו, דעקר התפלה בלב היא. וצריך שיקים מאמר התנא עליו השלום (אבות פ"ב מ"ג): אל תעש תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום. וצריך לסדר התפלה לאט מלה במלה, ויתבונן בפרוש מה שמוציא בשפתיו. והנה גדולה התפלה מאד מאד, כי עקר יחוד העולמות למעלה והשפעתם היא בשעת התפלה:

וזהו שגאמר (ויקרא ב ז) 'ואם מנחת מרחשת קרבנך, מרחשת רומז על התפלה שרוחש אדם ומבטא בשפתיו. עוד, מרחשת גימטריא תפלות אל עם הפולל. וצריך שתשמר עצמך בשעת התפלה מכל מחשבות המטרידות אותך, וזהו סלת, שתהיה התפלה כסלת, נקיה מכל מחשבה זרה שאינה מענין התפלה. ועוד, 'הלב' במלוי כזה ה"ה למ"ד ב"ת גימטריא סולת, לרמז, דסלת רומז ללב שיהיה מנקה מכל סיג בשעת התפלה כסלת נקיה. והדברים של תפלה שאתה מוציא בפיק אל תוציאם במרוצה, רק לאט, ואל תעשה תפלתך קבע, אלא רחמים ותחנונים לפני המקום, וזהו שגאמר בשמן תעשה:

תפילה כראוי עולה קרבן לה'

וכשתהיה תפלתך באופן זה בלב ובשפתים טהורים,

עיקר החורבן הוא על ביטול תורה

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר (ויקרא א א). עוד יש לומר על האל"ף זעירא, דהנה רבותינו זכרונם לברכה אמרו (זוהר ח"ג ד:), דמה שגאמר וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר, שהקדוש ברוך הוא דבר עמו על עסקי אהל מועד, שעתידי להתמשכן בעונותיהם של ישראל. ואפשר, דזה רמזו באל"ף זעירא, והוא, דהנה מצינו דעקר החרבן הוא על בטול תורה, כמו שגאמר (ירמיה ט יא-יב) 'על מה אבדה הארץ וגו', ויאמר ה' על עזבם את תורתי. ומצינו, שאות אל"ף מורה על למוד תורה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קד.) אל"ף ב"ת, אלף בינה. ולפיכך באה האל"ף זעירא, להורות דגרא בגזקין להתמשכנות הבית הוא מפאת שיתבטלו מעסק התורה: (פיתוחי חותם פרשת ויקרא)

תורה לשמה מתשת כוחו של היצר

הרע

ואם תקריב מנחת בכורים לה' אביב קלוי באש גרש כרמל תקריב את מנחת בכוריק. ונתת עליה שמן ושמנת עליה לבנה מנחה הוא. והקטיר הפהן את אזכרתה מגרשה ומשמנה על כל לבנתה אשה לה' (ויקרא ב יד-טז). זה בא לרמז על התורה, שהיא קדמה לעולם אלפים שנה. והנה, הצרי הגדול המתיש כח יצר הרע הוא התורה, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין ל:), אמר הקדוש ברוך הוא, בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין. אבל בעיני שיהיה לומדה לשמה. והנה 'לשמה' היא לשם ה"א, דהתורה היא לתקון ה"א, וצריך שיהיה, על ידי למוד תורה ומעשים טובים:

כשלומד לשמה ובענוה ויראה נקראת התורה שלו

וזהו שגאמר ואם תקריב מנחת בכורים היא התורה שהיא בכורתו של עולם, וזו היא המעלה שבמנחות. אביב קלוי באש, אביב אותיות 'בבא', רומז על יצר הרע שהוא המביא יבבא ויללה לעולם. ועל ידי תורה הוא נשרף ומתבטל, וזהו קלוי באש, אביב שהוא יצר הרע, קלוי באש התורה הנקראת אש, כי אין מי ששורפו ומתיש פחו כמו התורה. באמת בעיני שילמד אותה לשמה בענוה ויראה, וזהו שגאמר גרש כרמל, גרש הוא לשון גירסא כמשמעו, כרמל אותיות 'רך מל', 'רך' מלשון רך, שיהיה רך וענו, 'מל' לשון מלא, שיהיה מלא יראת ה'. וכשילמד תורה על דרך זה, אז ראויה לקרב לפני ה', וזהו תקריב את מנחת בכוריק, דמתחלה קרי לה מנחת בכורים, והדר קרי לה מנחת בכוריק, אלא בא לרמז, דקדם שלמד לשמה, 'בכורים' סתם, ועכשו שלמד לשמה נקראת 'בכוריק' של אדם, וזה כמו 'בתורת ה' חפצו ובתורתו' (תהלים א ב):

ואי לאו בר הכי הוא יכון פרוש המלות שמוציא בשפתיו, וזהו ונתן עליה לבנה, לבנה גימטריא 'כפונה':

(מחשוף הלבן פרשת ויקרא)

קודם התפילה יסלק מחשבות זרות

כל המנחה אשר תקריבו לה לא תעשה חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה (ויקרא ז יא). בא להזהיר אזהרה אחר אזהרה, שלא לערב זר בתפלתו כלל, שלא יפנה לבו לדברים בטלים, ולא יבא לשום תאוה בתפלה. וזהו שנאמר כל המנחה שהיא התפלה, אשר תקריבו לה, לא תעשה חמץ, דהיינו לא תערב בה יצר הרע הנקרא חמץ. כי כל שאר וכל דבש, שאור הוא המחמיץ העסה, והכי נמי בשעת התפלה לא תחשב בדברים אחרים, לפי שהם מחמיצים את העסה ומאבדים התפלה. **דבש** רומז לתאוה, שיהיה שלא תבוא לו שום תאוה בשעת התפלה, דהיינו שיהי, הוא עסוק בקרבן ה' ויחוד העולמות ויביא עצמו לידי דבר המבטל פעלתו, שאם היה לבו פונה לדברים בטלים או התאוה תאוה, הרי בטלה תפלתו. וזהו שנאמר כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו [ממנו] אשה לה, שהתפלה המערב בה שאור שהם דברים בטלים, או דבש שהוא תאוה, אינה עולה לה:

קודם שניגש לתפילה צריך לסוד מהרע

קרבן ראשית תקריבו אתם לה ואל המזבח לא יעלו לריח ניחח (שם יב). בא לרמז שהשאור והדבש המטרידים אדם מעבודת ה', צריך שלא יקרב לעבודת ה' עד שיסירים מעליו, וכמו שנאמר (תהלים לד טו) 'סוד מרע ועשה טוב', שיסוד מרע תחלה ואחר כך יעשה טוב. אבל אם מערב רע בטוב, נתבטל הטוב ברע ולא הועיל כלום. והקרבן השלם הוא, שיזבח אדם את יצרו תחלה, זה הוא הקרבן הראשון. וכמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין מג:) כל הזבח יצרו ומתודה עליו, מעלה עליו הכתוב כאלו כבדו להקדוש ברוך הוא בשני עולמות, שנאמר (תהלים נ כג) 'זבח תודה יכבדני', הרי דהזבח יצרו נקרא מקריב קרבן. וזה שאמר קרבן ראשית, דהיינו קדם התחלתך בעבודת ה', הקרבן הראשון שלך הוא זבחת היצר הרע, כדי לעזוב ולסור מן השאור ומן הדבש. וכשתעשה כך, אז תערב לך עבודת ה' שלא תהיה מערבת בפסולי המקדשין, כי אם יתערבו בתפלה, בשבילם אין התפלה עולה. וזהו ואל המזבח לא יעלו לריח ניחח, כי התפלה המערבים בה שאור ודבש, אין בה ריח ולא ניחוח:

(פיתוחי חותם פרשת ויקרא)

אז ראוייה להביאה מנחה לה' ולא תדחה. וזהו שנאמר והבאת את המנחה היא התפלה, אשר יעשה מאלה שנעשית בלב ובשפתים טהורים, זאת ראוייה לבוא לפני ה'. והקריבה המתפלל, אל הפה דא מיכאל כהנא רבא, והגישה אל המזבח, מזבח של מעלה:

(פיתוחי חותם פרשת ויקרא)

חשיבות תפילה עם דמעות

וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח ברית אלקיך מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלח (ויקרא ז יג). בא לרמז דצריך אדם להוריד דמעות בתפלתו, דכל השערים ננעלו חוץ משערי דמעה, דאף על פי שאין האדם ראוי מצדו שתקבל תפלתו, על ידי דמעות הקדוש ברוך הוא מתמלא עליו רחמים ומקבל תפלתו.

וזהו שנאמר וכל קרבן מנחתך שהיא התפלה, במלח תמלח שהם דמעות שהם מים מלוחים. ולא תשבית מלח ברית אלקיך, הטעם שקראם מלח ברית הוא משום דכל השערים ננעלו חוץ משערי דמעה, וזהו הברית שנקרת להם, שאינם חוזרות ריקם. על כל קרבנך תקריב מלח, דהיינו בכל תפלה תוריד דמעות, וכזה אינה חוזרת ריקם:

(פיתוחי חותם פרשת ויקרא)

המתפלל צריך שיהא בעל תשובה

ונפש פי תקריב קרבן מנחה לה' סלת יהיה קרבנו ויצק עליה שמן ונתן עליה לבנה (ויקרא ב א).

אך באמת דלאו כל אפיא שוין, דאין המתפלל גורם שיתמתקו הדינים רק אם יהיה בעל תשובה, סר מרע ועושה טוב, אבל אם הוא חייב לפני המקום ולא שב מרשעו אין זה מברך אלא מנאץ, ועליו נאמר (תהלים נ טז) 'ולרשע אמר אלקים' וכו'. וזה שאמר סלת יהיה קרבנו, דהיינו דזה המתפלל שיתמתקו הדינים על ידו צריך שיהיה נקי כסלת נקי, וסלת נמי גימטריא 'תמים', דצריך שיהיה תמים עם ה' בלא עון:

המתפלל צריך לבזין עד כמה שידו מגעת

ועוד, צריך שתהיה מחשבתו ולבו כאחד עם התפלה שהיא עבודה שבלב, כמו שנאמר (דברים יא יג) 'ולעבדו בכל לבבכם', שלא יהיה מחשב בהבלי העולם בשעת התפלה. וזהו ויצק עליה שמן, שמן גימטריא 'זו היא המחשבה' עם הכולל. ועוד, צריך שתהיה בכונה, אם הוא בעל הסוד יכון כפי שידו מגעת,

חידה שבועית: מה אומר רבינו על מי מרמז הכתוב "והקטיר הפהון"?

(נא לכתוב תשובה קצרה ומתמצתת!).

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציין כתובת מדויקת וטלפון

למייל: 0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביר יעקב'

שם הזוכה בסידור לשחרית
מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת ויחי:

ה' אלהיך רם מכוכב יעקב.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מדרש אביר יעקב ז"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור לשחרית מתיבתא בהוצאת "עוז והדר".

